

baade af vor Pligt og Ret som Nation, at vor nationale Selvtillid og Værdighed kan højnes, og at adskillige Kræfter, som nu faktisk ligge knugede og under Trykket, kunne blive frigjorte. Det er derfor heller ikke alene af rent militærpolitiske Grunde, at Forsvarssagen bør løses og løses i Overensstemmelse med Konseilspræsidentens bestemte Ord, at Løsningen skal være forsvarlig.

Det andet store Spørgsmaal, og det, der vel har været stærkest i Forgrunden i den sidste Sommers Politik, er jo den saakaldte lige og almindelige Valgret. Der er ingen Tvivl om, at vi her staa overfor en Sag, der bør bringes til et Resultat, om end Trangen til selve Reformen neppe er saa stor, som den agitatorisk skrues op til. Det maa imidlertid beklages, at det Regeringsstandpunkt, der foreligger, eller vel rettere det Folketingsstandpunkt, der foreligger accepteret af Regeringen, saa øjensynlig maa betragtes som, om jeg saa maa sige, en Besværgelsesformular overfor de socialistiske og radikale Trolde. Det betyder i sig selv en stor Radikalisering af det forrige Venstreministeriums hele Stilling til denne Sag. Det er jo af den Art, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) saa inderlig hjertevarmt sluttede sig til det. Det er det politiske Slagord om lige og almindelig Valgret, som man har villet søge at føre ud i Livet. Nu kan det vistnok allerede omdisputeres, om man gennem det radikale Forslag, som dette Ting har vedtaget, naar til almindelig Valgret. Socialdemokratiet mener i hvert Fald, at man ikke naar dertil, medmindre man sænker Valgretsaldern til 21 Aar. At man ikke naar til *lige* Valgret med dette Forslag, det er sikkert. Der kan trænges til en Reform af det Forhold, at den højstbeskattede Femtedel i Landkommunerne sidder inde med hele Magten. Men herfra at gaa til en Ordning, der betyder, at den Halvdel af Vælgerne, der kun svarer ganske faa Procent af Skatten, faar hele Magten, er i hvert Fald at gøre Valgretten ganske ulige overfor dem, der svare omtrent hele Skatten. Efter at man har faaet det fri Skøn indført i Skatteligningen, og efter at man nu, som det synes, ønsker dette Skøn yderligere udvidet, vil Forholdene nu blive saa grelle som overhovedet muligt. De, der falde ind under det fri Skøn, ville nemlig faa tre uhyre Fordele fremfor alle andre. De ville for det første omtrent i alle Kommuner kunne besætte Flertallet af

Raadets Pladser. De ville dernæst have Ret til praktisk taget at befri sig selv for Skat. Og endelig ville de have Ret til at blokke de andre omtrent ganske efter Forgodtbefindende og anvende Beløbet nogenlunde, som de synes, hvilket i en Række af Kommuner vil betyde det samme som at anvende det til Fremme af en ren socialistisk Udvikling. Det vil derfor være den blodigste Ironi at tale om lige Valgret eller Lighed for Loven i Forbindelse med et Forslag, der indeholder de største Privilegier for en enkelt Klasse her i Landet, som endnu er tildelt nogen. Man vil gennem dette Forslag hverken flytte eller slette Skel, nej, man vil ganske simpelt forsøge paa at sætte ny og skarpere Skel, end der hidtil har været. Jeg tror, at den højtærede Konseilspræsident saa, om jeg saa maa sige, for ideelt paa Resultatet af Valgene, da han i Gaar sagde, at Valgresultatet havde givet et bestemt Svar med denne Sag for Øje. Jeg tror ikke, det er saa bestemt, som det maaske kunde synes at være. Men jeg tror, at Regeringen vil kunne have nogle Betingelser for en Løsning af denne Sag, men den bør da sikkert vogte sig for at stramme Buen for stærkt. Hvad jeg mener hermed, kan jeg maaske antyde ved at sige, at naar jeg giver Møde i denne Sal, er det bl. a. for at give Udtryk for talrige Venstrevælgeres Protest mod, ikke en god og vidtgaaende Reform paa dette Omraade, men mod Gennemførelsen af det Forslag, gennem hvilket det synes, at Regeringen og Reformpartiet blindt har søgt at gardere sig mod Angreb fra radikal-socialistisk Side.

Jeg har nævnt Forsvarssagen og Valgretsspørgsmaalet, fordi jeg tror, at ligesom en Samlingspolitik i storpolitisk Henseende maa hvile paa en klar Erkendelse af hele vor forfatningsmæssige Udvikling, det vil sige af dette Tings Betydning og hele Stilling, saaledes maa den i vor nationale Sag være et Udslag af den dybeste Ansvarsfølelse og over for det kommunale Styre være Udtryk for et virkeligt Frisind. Der er jo ogsaa andre Spørgsmaal, der melde sig, men som jeg ved denne Lejlighed ikke skal komme dybt ind paa. Jeg maa maaske lige strejfe det ene — det er vel et af de største —, som den højtærede Finansminister paa en saa dygtig Maade har forelagt Forslag om for dette Ting. Jeg vilde i og for sig ønske, at Behandlingen af dette Spørgsmaal maa kunne virke opløsende paa adskillige gamle Parti-
baand. Paa den anden Side vil Sagen